

| Titulació             | Tipus | Curs |
|-----------------------|-------|------|
| Traducció Audiovisual | OB    | 0    |

## Professor/a de contacte

Nom: Cristóbal Cabeza Cáceres

Correu electrònic: cristobal.cabeza@uab.cat

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

En cas de cursar el màster per via lenta, cal haver fet el mòdul de Doblatge i Subtitulació abans de cursar el d'Audiodescripció i Subtitulació per a Persones Sordes.

## Objectius

- Conèixer la història i el context legal a Catalunya, Espanya i Europa en matèria de subtitulació per a persones sordes i d'audiodescripció.
- Conèixer la realitat de les persones usuàries.
- Comprendre i analitzar productes audiovisuals de diversa mena.
- Documentar-se.
- Fer subtítols per a persones sordes i audiodescripcions de diversos tipus amb els registres corresponents.
- Dominar el programari, les tècniques i les característiques dels subtítols per a persones sordes i de l'audiodescripció.

## Competències

- Analitzar críticament els aspectes estructurals i temàtics de guions cinematogràfics.
- Demostrar una actitud i un comportament ètics actuant d'acord amb els principis deontològics de la professió.
- Distingir les diferents modalitats i els gèneres textuais de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans i les seves característiques.
- Dominar estratègies de correcció, revisió lingüística i postedició dels productes audiovisuals.
- Gestionar projectes de traducció audiovisual, d'accessibilitat i de localització multimèdia, de webs i de videojocs
- Reconèixer els problemes de traducció específics de les diferents modalitats de productes audiovisuals i aplicar els coneixements adquirits per resoldre'ls.
- Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant de manera principalment autònoma o autodirigida.

- Traduir i fer accessibles productes audiovisuals, productes multimèdia, webs, videojocs i aplicacions informàtiques.
- Utilitzar els programes informàtics específics per traduir i fer accessibles productes audiovisuals, productes multimèdia i videojocs.

## Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir pràctica en els processos de subtitulació per a persones sordes i elaboració de guions per a audiodescripcions.
2. Analitzar el producte cinematogràfic per valorar quins elements s'han d'incloure en l'audiodescripció.
3. Demostrar una actitud i un comportament ètics actuant d'acord amb els principis deontològics de la professió.
4. Fer subtitulacions per a persones sordes i audiodescripcions que compleixin les normes i els estàndards professionals de la indústria.
5. Identificar els principals reptes de l'accessibilitat als mitjans.
6. Identificar i corregir errors en productes de subtitulació per a persones sordes i audiodescripcions.
7. Liderar i treballar en equips d'accessibilitat als mitjans.
8. Reconèixer els aspectes econòmics i professionals de la indústria de l'accessibilitat.
9. Reconèixer les principals característiques de la subtitulació per a persones sordes.
10. Reconèixer les principals característiques de l'audiodescripció.
11. Resoldre problemes relacionats amb la identificació del parlant i la descripció de sons en la subtitulació per a persones sordes.
12. Resoldre problemes relacionats amb la identificació dels personatges i la descripció de les accions d'un producte audiovisual que s'ha d'audiodescriure.
13. Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant de manera principalment autònoma o autodirigida.
14. Utilitzar programes per a realitzar subtitulació per a persones sordes.
15. Utilitzar programes per fer audiodescripcions.

## Continguts

### Audiodescripció

#### Bloc introductori

- Què és l'AD. Història de l'AD.
- Persones usuàries i expectatives.
- Normatives i lleis.
- Audiodescripció de crèdits i logos.

#### Bloc teoricopràctic

- Audiodescripció de personatges, amb atenció especial a la perspectiva de gènere.
- Audiodescripció d'accions lineals i no lineals.
- Audiodescripció d'accions complexes i audiosubtitulació.
- Pràctica general: AD de productes infantils.
- Pràctica general: AD del principi d'una pel·lícula.
- AD d'arts escèniques (teatre i òpera).
- Mercat laboral.

### Subtitulació per a persones sordes (SPS)

#### Bloc introductori

- La subtitulació per a persones sordes: definició, orígens i tipus de subtítols.
- La subtitulació per a persones sordes a Espanya: panorama estatal i panorama autonòmic.
- Lleis, normes i iniciatives que ajuden a eliminar barreres.

- Les persones usuàries sordes.
- La pràctica subtituladora per a persones amb diversitat funcional auditiva: dimensió tècnica.
- La pràctica subtituladora per a persones amb diversitat funcional auditiva: dimensió ortotipogràfica.

#### Bloc teoricopràctic

- El mètode de treball en SPS.
- La velocitat de lectura i la reducció en SPS.
- La identificació dels personatges i les didascàlies.
- Els sons i la música.
- Els productes per a un públic infantil.
- Els documentals doblats o amb veus superposades.
- Els aspectes lingüístics de la SPS en productes col·loquials i còmics.
- Productes audiovisuals de varietats dialectals diferents.
- Altres tipus de productes.
- El món laboral.

### Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                                                                                                                                                | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                                                                                                                                                     |       |      |                          |
| Anàlisi crítica de productes                                                                                                                                         | 12    | 0,48 |                          |
| Correcció d'activitats                                                                                                                                               | 15    | 0,6  |                          |
| Exposició de continguts teòrics                                                                                                                                      | 15    | 0,6  |                          |
| Tipus: Supervisades                                                                                                                                                  |       |      |                          |
| Debats i activitats de reflexió sobre aspectes rellevants                                                                                                            | 10    | 0,4  |                          |
| Exposició d'anàlisis crítiques de productes i reflexió conjunta                                                                                                      | 10    | 0,4  |                          |
| Preparació d'exercicis i treballs                                                                                                                                    | 10    | 0,4  |                          |
| Tipus: Autònomes                                                                                                                                                     |       |      |                          |
| Treball autònom (exercicis amb programari, anàlisis de productes, documentació, preparació d'exposicions orals/virtuals, correccions, lectura de bibliografia, etc.) | 153   | 6,12 |                          |

S'utilitza una metodologia activa amb activitats de diversos tipus. S'utilitzen els instruments del Campus Virtual de la UAB.

#### Metodologies possibles:

- Realització de tasques d'audiodescripció i subtitulació per a persones sordes.
- Realització de projectes d'audiodescripció i subtitulació per a persones sordes.
- Resolució d'exercicis.
- Presentacions de treballs individuals/en grup.
- Debats (presencials o en fòrums).
- Tècniques d'aprenentatge cooperatiu.

Les activitats didàctiques s'organitzen en tres blocs, segons el grau d'autonomia requerit de l'estudiant:

- Activitats dirigides: requereix la direcció d'un/a professor/a.
- Activitats supervisades: requereix la supervisió més o menys puntual d'un/a professor/a.
- Activitats autònomes: l'estudiant s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma (individualment o en grup).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                                      | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                          |
|--------------------------------------------|-----|-------|------|---------------------------------------------------|
| 1. Participació activa (exercicis, fòrums) | 15  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15    |
| 2. Treball en grup                         | 15  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 |
| 3. Encàrrec                                | 30  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15    |
| 4. Encàrrec final                          | 40  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15    |

### Avaluació continuada

L'alumnat ha de demostrar el seu progrés fent diverses activitats d'avaluació. Aquestes activitats apareixen detallades a la taula del final d'aquesta secció de la Guia Docent.

### Revisió

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta, el/la docent comunicarà per escrit una data i hora de revisió. La revisió de les diverses activitats d'avaluació s'acordarà entre la professora o el professor i l'alumnat.

### Recuperació

Podrà accedir a la recuperació qui s'hagi presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagi tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, la professora o el professor comunicarà per escrit el procediment de recuperació. Es pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o es poden agrupar diverses activitats en una de sola. En cap cas la recuperació pot consistir en una única activitat d'avaluació final equivalent al 100% de la qualificació. En cas de recuperació, la nota màxima que pot obtenir l'estudiant és un 5.

### Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'alumne/a equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

### Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0. S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

Per a aquest mòdul, es permet un ús restringit de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en activitats que el professorat especificarà a l'inici de l'assignatura. La no transparència de l'ús de la IA en alguna activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar la penalització total en la nota de l'activitat. El professorat, davant de dubtes, pot requerir una tutoria per a validar l'autoria.

### Avaluació única

Aquest mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

## **Bibliografia**

### Bibliografía seleccionada

Per a més referències, es recomana consultar BITRA: [https://aplicacionesua.cpd.ua.es/tra\\_int/usu/buscar.asp](https://aplicacionesua.cpd.ua.es/tra_int/usu/buscar.asp) [Paraules clau "accessibilitat" i "audiodescripció" / "subtítols" i cerca per autors que us interessin]

### Bibliografia sobre Audiodescripció [SPS més avall]

AENOR (2005): *Norma UNE: 153020. Audiodescripción para personas con discapacidad visual. Requisitos para la audiodescripción y elaboración de audioguías*. Madrid: AENOR.

Fryer, Louise (2016): *An Introduction to Audio Description. A Practical Guide*. Nova York: Routledge.

Maszerowska, Anna; Matamala, Anna i Orero, Pilar (2014) (eds.): *Audio Description: New perspectives illustrated*. Àmsterdam: Benjamins.

Puigdomènech, Laura; Matamala, Anna i Orero, Pilar (2007): "Bases per a un futur protocol d'audiodescripció per a l'àmbit català". Document no publicat. Universitat Autònoma de Barcelona.

Remael, Aline i Vercauteren, Gert (2007): "Audio Describing the Exposition Phase of Films. Teaching Students What to Choose". *TRANS: Revista de Traductología*, 11, 73-94.

Snyder, Joel (2014). *The Visual Made Verbal. A Comprehensive Training Manual and Guide to the History and Applications of Audio Description*. Arlington: American Council of the Blind.

Vercauteren, Gert (2007): "Towards a European Guideline for Audio Description", a Díaz-Cintas, Jorge; Pilar Orero i Aline Remael (eds.): *Media for All. Accessibility in Audiovisual Translation*. Amsterdam: Rodopi, 139-150.

### Bibliografía sobre SPS

AENOR (2012): *Subtitulado para personas sordas y personas con discapacidad auditiva. Norma. UNE 153010:2012*, Madrid: Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR).

Arnáiz Uzquiza, Verónica (2012): "Los parámetros que identifican el subtitulado para sordos. Análisis y clasificación". *MonTI*, 4:103-132.

Bartoll, Eduard (2008): *Paràmetres per a una taxonomia de la subtitulació*. Tesis doctoral. Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Disponible en: <http://www.tdx.cat/handle/10803/7572>

Díaz Cintas, Jorge (2003): *Teoría y práctica de la subtitulación: Inglés-Español*, Barcelona: Ariel.

Jiménez Hurtado, Catalina (ed.) (2007): *Traducción y accesibilidad. Subtitulación para sordos y audiodescripción para ciegos: nuevas modalidades de Traducción Audiovisual*, Frankfurt am Main: Peter Lang.

Matamala, Ana i Orero, Pilar (eds.) (2010): *Listening to subtitles: subtitles for the deaf and hard of hearing*, Frankfurt am Main: Peter Lang.

## **Programari**

Subtitle Edit.

## **Grups i idiomes de l'assignatura**

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura